

Can Casajoana

Castellgalí

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Nucli antic, sota el turó del Castell.
Emplaçament Al peu del turó on es troba el castell, a 100m del nucli

Coordenades:

Latitud: 41.67753
Longitud: 1.84008
UTM Est (X): 403454
UTM Nord (Y): 4614624

Classificació

Número de fitxa 08061-17
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA nº16428.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 000400DG01C026
Fitxes associades:
[Castell de Castellgalí](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, Maria del Agua
Data de registre de la fitxa: dv., 12/05/2006 - 02:00

Descripció

Casajoana és un edifici de notables dimensions que es troba a ponent del turó del castell. Està format per la casa principal i un edifici adossat a la banda de tramuntana. La casa principal és de planta rectangular, coberta amb teulada de teula àrab a doble vessant, planta baixa i dos pisos. Davant la casa, a la façana de migdia, s'obre una era que queda tancada per un cobert al davant i al que s'accedeix per una porta gran externa. La porta principal de la casa es troba a l'extrem esquerre de la façana, en la que s'obren tres balcons per pis situats simètricament. La casa és de pedra i part encara conserva l'arrebossat. La porta principal és d'arc rebaixat i permet l'accés a un vestíbul cobert amb volta de canó que comunica a l'esquerra amb l'edifici adossat, a la dreta amb els cellers i al front té l'escala de pedra que permet l'accés als pisos. L'edifici adossat de l'esquerra conserva un contrafort a la façana; disposa de dues crugies a la planta baixa perpendiculars a la casa principal i cobertes amb volta de canó de pedra disposada a plec de llibre. L'edifici principal té tres crugies: la de la banda dreta (ixent) i la central amb dos arcs apuntats cada una; la de l'esquerra de volta de canó en la que hi ha l'escala als pisos i que comunica amb el cos adossat. La crugia de la dreta de l'entrada, que és la part central de l'edifici principal, forma dos cellers seguits i separats per un mur. El del fons té dos arcs diafragma de pedra i el sostre de volta de canó apuntada de pedra (era l'antic celler), i el més exterior té dues tines circulars folrades amb cairons que queden elevades. La crugia de la banda dreta també té dos arcs diafragmes. Al replà del primer pis hi ha una cisterna quadrada de pedra que serveix per abastir la casa amb l'aigua recollida de la pluja. Els pisos han estat rehabilitats i són diferents habitatges privats.

Observacions:

Segons explica gent gran del poble, la gent de Casajoana rentaven la roba a la bassa del mateix nom, i que hi havia a la vora del cementiri. Eren els únics que no baixaven a rentar a la riera.

Història

Aquest edifici es va bastir aprofitant materials procedents del castell. Posteriorment s'hi afegiren altres cossos i dependències i finalment fou subdividit en diferents habitatges. Fou una de les pagesies importants del terme. El nom és una deformació de casa jussana (inferior, casa sota el castell), que ja s'esmenta el 1603. Francesc Playà Muncunill hereu de cal Mas, compra Casajuana a Joan Casajuana i Camprubí pels volts del 1890. El 1603 Joan Mas, pagès de Castellgalí litiga contra el també pagès i veí del poble Francesc Casajuana (després sempre es referirà com a Casajuana), per diferents drets: Casajoana restitueix a Joan Mas, la carnisseria, el dret de tallar carn i la caseta on es troba, que tenia en el seu poder per la venda que en feu el pare de Joan Mas al seu pare; Casajoana li dona a Mas unes terres però es guarda una carrerada per a poder passar amb el seu bestiar a les propietats que té al mas Talló; Mas li dona a Casajoana una vinya dita les Planes, situada al costat del riu Cardener. (ASM). Al Capbreu de 1730 (ASM) surt Joan Casajoana al mas Graell situat sota el castell. El 1719 el rector de Castellgalí Ramon Vilardaga firma un censal a Joan Casajoana, pagès del terme i hereu de la casa, heretat i "masos" de Casajoana. (ASM). El 1814 Valentí Casajoana, pagès, propietari del "Mas Casajoana" reconeix un deute a la Sra. Miguela Amigant Despujol y Ferrer, comtesa de Fonollar. L'any 1828 va néixer Valentí Casajoana, jesuïta de la Universitat Gregoriana de Roma. A l'era d'aquesta casa s'anava en processó a beneir el terme per la Festa del Panellet, i abans de la Guerra s'instal·lava un envelat i es feien els balls. L'estructura interna de la casa ens mostra un edifici que seria construït cap al segle XIV, tot i que no surt esmentada a documentació fins a principis del XVII. Probablement als capbreus de 1497 i 1553 surti el nom del propietari i no el de la casa.

Bibliografia

Els noms dels carrers. El carrer Manresa. L'Amigant n° 13, desembre 1997. Inventari del Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya , 1985. Fitxa n° 16428.

